

STUDIENAMIDDAG

Centre de recherches criminologiques et Centre de droit public de l'ULB
en Vakgroep Publiekrecht van de VUB

DE SOCIALE INSPECTIEDIENSTEN HERSCHIKT

ORGANISEREND COMITÉ :

- **Carla Nagels** (professor criminologie aan de ULB)
- **Daniel Dumont** (professor socialezekerheidsrecht aan de ULB)
- **Charles-Éric Clesse** (arbeidsauditeur Henegouwen en onderwijsprofessor aan de ULB)
- **Pierre Van der Vorst** (ere-administrateur-generaal RSZ en professor emeritus aan de ULB)
- **Guido Van Limberghen** (professor socialezekerheidsrecht aan de VUB en advocaat)
- **Kristof Salomez** (professor sociaal handhavingsrecht aan de VUB en advocaat)

Simultaanvertaling Frans – Nederlands wordt voorzien.

Vrijdag 19 mei 2017

Zaal Dupréel

Gebouw S
Johannalaan 44
1050 Brussel

Inschrijvingsgeld : 25 € (studenten : 5 €)

Inschrijven is verplicht. U kan zich inschrijven door een e-mailbericht aan de heer Thomas Rochet (thomas.rochet@ulb.ac.be). Het inschrijvingsgeld dient vooraf te worden betaald op rekening BE04 3751 0081 7031 met vermelding van de naam en voornaam van de deelnemer(s).

INTRODUCTIE

In internationaal onderzoek wordt België vaak gerangschikt bij de koplopers op het vlak van zwartwerk en sociale fraude. Beide fenomenen leiden tot een daling van de middelen beschikbaar voor de financiering van de sociale zekerheid, tot concurrentievervalsing tussen werkgevers en tot bestaansonzekerheid van werknemers. Op termijn kunnen zij het 'sociaal contract' in gevaar brengen. Het is bijgevolg belangrijk dat de openbare diensten, met name de sociale inspectiediensten, voldoende gewapend zijn om deze fenomenen te bestrijden. Om historische redenen kent ons land niet één polyvalente dienst voor de opsporing van sociale fraude, maar verschillende diensten die belast zijn met de uitoefening van het toezicht op de naleving van de sociale wetten in de hen toevertrouwde domeinen.

Sinds het begin van de jaren '90, uiten politici openlijk de wens – die concrete gevolgen sorteert – om de samenwerking tussen die diensten te versterken of zelfs over te gaan tot de oprichting van één enkele sociale inspectie ten einde de doeltreffendheid van de strijd tegen de sociale fraude te verhogen. Zo werd in 1993 een eerste samenwerkingsprotocol gesloten om de strijd tegen de arbeid van illegaal op het Belgische grondgebied verblijvende personen te versterken. De regering wilde de sociale fraude werkelijk te lijf gaan. Tien jaar later werden nieuwe organen belast met coördinatie-opdrachten: de Federale Raad voor de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude en de arrondissementscellen, voorgezeten door de arbeidsauditeurs. In 2006 verving een nieuwe wet de federale raad door de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD), waarvan de rol werd versterkt. Het doel van die hervormingen bestond erin de taken beter te verdelen en de samenwerking te bevorderen zowel tussen de verschillende sociale inspectiediensten onderling, als tussen de sociale inspectiediensten en de arbeidsauditoraten.

De versterking van die samenwerking heeft belangrijke gevolgen gehad voor de werking en bedrijfscultuur van de betrokken instellingen. De arbeidsauditoraten kregen een substantiële verhoging van hun personeelsbezetting en hebben zich meer gefocust op hun strafrechtelijke opdrachten. De sociale inspectiediensten moeten steeds meer onderzoeken uitvoeren op vraag van de arbeidsauditoraten, als gevolg van de samenwerkingsprotocollen en hun aanwezigheid in de arrondissementscellen. Maar zoals het arbeidsauditoraat zich nog onderscheidt van het openbaar ministerie dat de meer klassieke misdrijven vervolgt, behield ook elke sociale inspectiedienst een eigen bedrijfscultuur.

Met ingang van 1 juli 2017, wordt de algemene directie Sociale inspectie van de FOD Sociale zekerheid geïntegreerd in de inspectiediensten van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Die opslorping wordt eerlang gevolgd door een gelijkaardige transfer van inspectiediensten van de FOD Sociale zekerheid naar het RSVZ, wat het sociaal statuut van de zelfstandigen betreft. De overgang van een 'ministerie' naar een socialezekerheidsinstelling met een paritair samengesteld beheerscomité kan een belangrijke invloed hebben op de werking van de betrokken diensten. Tijdens deze studienamiddag worden deze institutionele hervorming en de vragen die zij oproept, onder de loep genomen. Twee uiteenzettingen analyseren de hervorming vanuit juridisch respectievelijk socio-criminologisch perspectief. Tijdens een rondetafelgesprek geven diverse betrokken actoren hun zienswijze over de opportuniteit van deze hervorming en de voorwaarden voor het welslagen ervan.

PROGRAMMA

13u-13u30 Onthaal

INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

Voorzitter: Carla Nagels

13u30-13u45 **Inleiding**
Charles-Eric Clesse en Pierre Van der Vorst

13u45-14u15 **Zin of onzin van een ééngemaakte sociale inspectiedienst: een juridische analyse**
Kristof Salomez, professor sociaal handhavingsrecht aan de Vrije Universiteit Brussel en advocaat

14u15-14u45 **Naar één sociale inspectie: een kwestie van cultuur?**
Kim Loyens, universitair docent organisatiewetenschappen aan de Universiteit Utrecht en vrijwillig medewerker aan de KU Leuven

14u45-15u15 **Pauze**

RONDETAFEL

Voorzitter: Guido Van Limberghen

15u15-16u30 **Het woord aan de actoren op het terrein**
Karel Deridder, directeur-generaal van de inspectiediensten van de RSZ
Christophe Hanon, arbeidsauditeur van Waals-Brabant
Jean-Claude Heirman, directeur-generaal van de sociale inspectie van de FOD Sociale zekerheid en gewezen directeur van de SIOD
Bruno Lietaert, raadsheer in het Arbeidshof Gent
Nadine Meunier, substituut-generaal in het auditoraat generaal Brussel

16u30-17u **Vragen van en debat met het publiek**

17u-17u15 **Slotbeschouwingen**
Fabienne Kéfer, professor sociaal strafrecht aan de Universiteit Luik en gewezen voorzitter van de Commissie tot hervorming van het sociaal strafrecht

Vrijdag 19 mei 2017

Zaal Dupréel

Gebouw S

Johannalaan 44

1050 Brussel

Inschrijvingsgeld: 25 € (studenten: 5 €)

Inschrijven is verplicht. U kan zich inschrijven door een e-mailbericht aan de heer Thomas Rochet (thomas.rochet@ulb.ac.be). Het inschrijvingsgeld dient vooraf te worden betaald op rekening BEO4 3751 0081 7031 met vermelding van de naam en voornaam van de deelnemer(s).